

România

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an.....Lei 180—
Pe un jumătate an.....Lei 100—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDAȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-69
ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-86

Atacurile contra D-lui Vaida-Voevod.

Zilele astea, numele dlui ministru Vaida-Voevod a fost svârțit în circulație politică, brodat de cele mai paradoxale comentarii. S'a încercat de unele cercuri cu cea mai subtilizată rea credință coborârea prestigiului de care se bucură și are dreptul să se bucure acest rar bărbat de stat închinat în cursul unei vieți întregi aceluiași ideal de servire desinteresată a patriei.

O anumită presă căreia-i place să se numească democrată, dar care sare ca mușcată de șarpe când sunt în joc chestiuni de așa zisă „umanitate” sare cu anarhia și comunismul — a dus și mai duce împotriva dlui ministru Vaida, cea mai incalificabilă campanie.

Deși pare imposibil, dl Vaida a fost și este obiectul de atac al unei bande organizată într-o stranie culiserie, cu cele mai neașteptate și urâte dedesubturi. Rezultatul: tentativa descreierată a goldenbergului, băiețoiul instigat de articolele demente ale presei amintite „să răsbune morții Lupenilor”.

Față de toate astea complicate și mai mult după alegerea noului Regent Sărățeanu — se impun poruncitor câteva considerații logice.

Dl Al. Vaida-Voevod nu este un om de rând, oarecare. Omul sumbru și hotărât, energetic și clasic în acelaș timp, omul de stat care este Al. Vaida-Voevod poartă aureola unui trecut din care s'a plămădit unitatea noastră națională și înseamnă în conștiința noastră politică un stâlp pe care se razimă temelă recent zidită a României de mâine.

A fost și este cel mai aprig apărător al libertății individuale, imediat ce-a luat departamentul Internelor a suprimat cenzura și starea de asediu, ne-a dat legea jandarmeriei și a poliției, a introdus măsuri de occidentalizare a moravurilor bizantine de ieri.

Iar azi, tocmai presa care a tipat mai mult în numele democrației și a libertății, a pornit campania de demigrare a dlui Vaida-Voevod.

E ceva de neînțeles. Absurd. Rușinos. Un joc de camarilă mizerabilă — sau ce? — repulsiv din toate punctele de vedere. Autorii căruia vor trebui, la timp, stigmatizați cu fierul roșu și puși la index ca obiect de dispreț al generațiilor viitoare. Fiindcă numai oameni iresponsabili, pătimasi și criminali pot arunca un singur cuvânt de hulă împotriva unui dintre cei mai buni fii ai acestui popor.

România-Mare numără printre citorii ei, fără șovăială pe cel care-a citit în camera magnaților unguri — acum 11 ani, actul ruperii definitive a Ardealului de Ungaria. Și Tara întregită are nevoie azi mai mult ca oricând, de prezența în fruntea ei a oamenilor cu adevărat mari, a caracterelor de fier plămădite în cinste și iubire față de tot ce-i românesc. Ea reclamă printre cei dintâi pe dl Al. Vaida-Voevod. Pentru că numai așa simte perfect garantat regimul nou de

democrație reală, pe care l'am așteptat atâta.

Dl Vaida-Voevod să calce nepăsător deasupra spinilor de polomidă aruncați în drumul dsale de dușmani — sau de așaziși prieteni. Căci îi va zdrobi cu siguranță. Are la spate încrederea și iubirea unei țări care-și

pleacă în fața dsale recunoștința. Și jurământul generației tinere că îl va urma întotdeauna. Sunt, dealtfel spinii din drumul dsale, doar spini ... de polomidă, care nu vor putea leza căluși de puțin un titan.

BAZIL GRUIA.

Intre „este” și „să fie”.

De Nae Ionescu,
directorul ziarului „Cuvântul”.

„Voinicul să fie gata...” Așa cetesc în poruncile voinicului. Nu. Nu e bine. „Voinicul ESTE gata...”, — că doară de aia e voinic. Căci dacă nu ar implini în orice împrejurare a vieții lui anumite îndatoriri, nu ar fi voinic.

De ce spun asta? Pentru ca să fim cu toții lămuriți asupra unui fapt: Voinicul nu se face, el se naște. Fapt fundamental în adevăr, care trădează caracterul de fenomen natural al „voiniciei”.

Trebuie să ne deprindem odată a ne da seama de structura organică și necesară a acțiunilor noastre. Nimic nu porcede din viața și inițiativa noastră; adică nimic trainic. Că suntem cu toții, într-o măsură, într-o măsură în realități și într-o măsură gestul nostru e rodnic, plinitori fără de vrere aproape — a unor imperative cărora nu ne putem sustrage pe truca fac parte din însăș pânada noastră.

Deci nu „voinicul SĂ FIE...”, ci în adevăr: „voinicul este...”. Pentru că în viața națiunii nu este vorba de o normă care trebuie implinită — sub amenințarea unei acțiuni — ci de stări naturale cari nu se poate să nu fie implinite; în acelaș fel în care o piatră nu se poate să nu cadă, atunci când îi dai drumul din mână.

Să mai stărui? „Este” și „să fie”, reprezintă în adevăr două feluri de a înțelege realitățile, — două structuri spi-

rituale deosebite. Cea dintâi realistă, naturală, necesară, — cea de-a doua idealistă, contractuală, convențională, deci arbitrară.

A organiza mișcarea voinicilor și a sta pe punctul de vedere contractual — convenționalist, e însă contradictoriu. Pentru că tocmai aci stă valoarea semnificativă a acestei mișcări: în caracterul ei de fenomen natural.

Voinicii nu s'au ridicat nici prin voința, nici prin socotelile cuiva; ci din însăș nevoia organică a masselor de „a simți cotul”, de a crea solidaritatea conștientă a nației, singurul izvor natural și dătător de viață pentru indicațiile — cari acestea, da, sunt norme și imperative — căroră trebuie să se supună conducătorii.

Dacă voinicii ar fi ideea generală a cuiva, ieșită dintr'o elaborare rațională, din complicate calcule politice, — nici nu ar merita să-i urmărim interesul nostru încordat, nici nu ar îndreptăți nădejțile noastre.

Dar nu e așa. Ridicați în chip spontan din nevoile nației, ei sunt nu rezultatul, ci semnul caracteristic, neînșelător, al lumii nouă care se plămădește sub ochii noștri — adesea neînșelători, vai! — și care va sfârși prin a ne deslega puterile, într-o realizare a virtuților creatoare ale rasei noastre.

NAE IONESCU.

Plebeul rural.

— Continuare. —

Intr'adevăr, nimic mai constrângător în circumstanțele actuale ale politicii românești, decât nevoia de a contura precis realitățile rurale, de a realiza concret, prin soluții practice toate problemele ce se înfig în conștiința noastră ca niște piroane aprinse. N'aș îndrăzni să pun pe tapet anumite chestiuni, dacă partidul dela cârmă nu a fost și n'ar fi expresia dezideratelor țărănești.

O grabă dureros de sălbatică mă silește să strig din rărunchi că ceiace este ar trebui să dispară aproape fulgerător, că ceiace menajem și cărpim astăzi nu reprezintă tradiția spirituală a nației noastre și că toate formele culturii și civilizației române actuale sunt sterile forme istovitoare, care distrug originalitatea și elanul creator al poporului acestuia vânos.

Să vorbim de statul acesta hrăpăret, pentru care cetățenii nu sunt de-

cât iepuri de casă pentru cele mai năstrășnice experiențe?!

Și de ce oare acest stat care ar trebui să fie expresia vie a configurației sociale reale, este un instrument orb în mâna câtorva căpătuși, care dictează guvernantilor soluții imperative!

Înainte de a formula sumar ce trebuie să se facă pentru pătura țărănească, care este echivalentul statului român întregit și care foarte ușor își poate mesteca fructul iluziilor sale cum a mai făcut-o și în trecut, să arătăm scurt și cuprinzător în ce constă doctrina național-țărănistă.

Doctrina național-țărănistului în cearcă să formuleze sintetic principiul forței naționale organizate în gemănat cu dezideratele reformelor politico-sociale impuse de ritmul veacului. Național-țărănistul fiind un tampon între extreme, este menit să

schimbe imaginea societății viitoare, oferind un nou și însemnat capitol istoriei universale.

Această doctrină politică nu are și nici nu trebuie să aibă (lăsăm la o parte opiniile anumitor fanfaroni și maimufoi ai capitalei) nimic comun cu fascismul mistic care impune individului un stupid conformism de breslă feudală, consolidând mizeria păturii de jos și prostia celei de sus, nici cu democrația liberal-burgheză care pulverizează principiul suveranității grupului, nici cu comunismul radical, ci trebuie să prezinte aspectul următoarei schițe reale:

a) Democratizarea reală a vieții publice (democratizare național-țărănistă, nu liberal-burgheză, cum am spus mai sus) în sensul concepției actuale a clasei rurale, care prin forța și numărul său înțelege să-și impună preponderența intereselor sale.

b) Organizația economică a țărănilor sub forma creditului agricol și a cooperativelor de producție și de desfacere a produselor. (Mărirea productivității prin utlaj agricol modern, micșorarea sau desființarea taxelor vamale de import-export asupra obiectelor care privesc economia rurală, etc. Și ca un supliment fiscal numai, să opereze din când în când câte o degrevațiune fiscală prin augumentarea veniturilor statului din întreprinderile sale economice directe). (Ah, statul privit gospodar vor sbiera coterii gazetărești ai capitalei).

c) Raționalizarea muncii agricole prin saturațiunea tuturor forțelor libere în cadrul unor ocupații, morale, normale și productive.

d) Desființarea tuturor impedimentelor morale, naționale și școlare care se opun democratizării (repet național-țărănist) instrucțiunii și educației școlare și anume:

a) Desființarea tuturor taxelor școlare pentru copii săraci la toate instituțiile școlare existente.

b) Desființarea tuturor examenelor de intrare și ieșire în toate școlile publice și înlocuirea lor cu caziere școlare în care să se consemneze aspectul moral și intelectual al fiecărui îns.

c) Desființarea tuturor eapacităților care n'au alt scop decât să șicaneez și consolideze prostia și tembelismul candidatului căftănit. Toate aceste lucruri și altele multe care vor mai turbura conștiința noastră nu se pot impune decât printr'un singur instrument: forța disciplinată concretizată într'un intervenționism luminat, sprijinit de puterea creatoare a obștei al cărei instinct generos poate aprecia sacrificiile făcute pentru realizarea idealurilor ei.

Vrem să călărim acest veac nestângeții de nimeni? Atunci nu ne rămâne altceva mai bun de făcut decât să realizăm integral programul cu curaj și fără menajamente.

Altfel mulțimea anonimă își va mânca fructul iluziilor sale cum a mai făcut-o nu de mult.

Plebeul rural care trăiește muncind din greu, nu-l poți îmbăta cu categorii morale Kantidue.

Scurt și cuprinzător.

PETRE ȚUȚEA.

Marea șezătoare averescană dela București.

Cum se prezintă o defilare în civile. Averescanismul din Ardeal și bucătăreasa dlui Prie.

Cluj, 2 Noi. 1929. — Cătorul plin de bunăcredință văzând titlurile acestei reconstituiri fidele, va crede că este vorba despre un fapt trecut de mult la dosarul celor înormantate în abundența pământ al uitării. Și va exclama: „actualități d-le, actualități, ce-mi scrieți mie aici despre fapte întâmplare în copilăria mea“.

Deaceea pentru a evita din capul locului această confuzie ce ar putea lua naștere facem următorul scurt:

Prolog.

Averescanismul într'adevăr își mai târâie brăiele. N'a murit de tot după-cum socoteau moașele din această țară, cari au fost sub popa Lupaș pe vremea când acesta era ministru la sănătate. Ca un om atins de lepră, averescanismul mai trăiește încă din rezistența cadavrelor vii. Și în consecință reușește din când în când să mai facă câte o șagă.

Revoluție în paharul cu apă.

Astfel în această lună liniștită de toamnă, ghegeneralul iritat la nări de praf de pușcă ce venea dela manevrele generale, a încălecat pe Ducipal (era să zic pe conu Trancu-Iași) și a dat ordin către oastea de golani ca să se prezinte în București la numărătoare. Constatând că cu începerea celui de al treilea deceniu din acest secol e mai ușor să distrugi un partid decât să înființezi unul nou, taica Averescu socotit că nu poate muri cu suflet liniștit dacă nu-și readuce opera la punctul de unde a pornit-o.

Imprejurările i-au fost norocoase și congresul dela București a reușit să demonstreze că „din nimic, nimic se face“.

Cum însă civilizația are acest mare merit că reduce numărul proștilor, dar îl sporește pe acel al nebunilor „tăicuțu“ s'a gândit și la un pic de revoluție. Umblând în numele libertății după putere generalul „Cioc de Wa-Tă“ a însărcinat cu realizarea acestei idei pe amicul nostru politic „Mustolini“ dela Ciucea. Client al nostru.

Activitatea lui „Mustolini“ în vederea congresului.

Știți cu toți că „Mustolini“ este identic cu personajul care subscrie cu pseudonimul de Octavian Goga. Dlui este autorul celebrului proverb „în această lume este ceva mai de preț decât omul șmecher; aceasta este, șmecheria“.

Onorat de încrederea ghegeneralului, cavalerul celor treisprezece milioane trecute din cassa statului în portmoneul poetului, s'a prezentat pe furis în Ardeal spre a convinge resturile aventurii politice din 1926 să participe la congres. Pentru a nu păși cu urechile ceeace a pășit popa Dăianu cu barba în timpul alegerilor, foștul poet în treburile ministerului de interne a avut grije ca ziarele să nu scrie despre prezența lui în vre-un oraș din Ardeal, decât după ce a plecat într'altul. Astfel când toată presa scria că bietul „Tavi“ se află la Cluj el era la Făgăraș iar când lumea îl credea la Târgul-Mureș, dlui se afla la Căhăceni.

În felul acesta Ardealul întreg n'a avut în toamna aceasta altă dorință decât să participe la congresul din București. Ceeace vom dovedi mai jos.

O bucătăreasă care a rămas... convinsă.

Este vorba despre acea ființă care îl face pe d. Prie să-și lingă degetele când mănâncă tocană de pui. Dumneaei nu putea să rămână nepusă la curent, odată ce era vorba despre fripturi. Și astfel cu toate că era ocupată cu sosul totuși a observat că averescanii vreau s'o pună de mămăligă și în preșina congresului a avut următoarea conversație cu o colegă.

Note istorice.

— Intru la răspundere soro. De mâine încolo fac de mâncare pentru d. ministru Prie.

— Văi de mine dragă, dă-ți repede dîmșișă, că de s'o întâmplă vre-odată săi faci curent la stomac să ști că te-or bănuși de complot.

— Fugi lelișo că glumești. O să capăt și dicorație, ai să vezi. (Atragem atenția dlui „ministru“ Prie să nu mai permită personalului dela resortul dsale asemenea indiscreții).

Participanții ardeleni la congres.

Având în vedere marea impopularitate de care se bucură faptele averescanilor în Ardeal, d. Goga a ordonat ca să participe la congres masse populare cât mai multe.

1. Popa Dăianu massă de 110 kg.
2. Taica Prie, D-zeu să-l ție că cuvântul din poveste, înainte mult mai este, massă populară de 90 kg.

3. Popa Lupaș + Osfadă + una seringă de buzunar, massă de 37 kg. precum și alte masse mai mari sau mai mici, în total 74 de bucăți de averescani din tot Ardealul.

(Am uitat aici pe d. Silviu Friptomir, om compus dintr'o bucată pe care la vremea sa „Chemarea“ l-a făcut bucățele).

Cei mai înfocați averescani dela congres.

La marea șezătoare dela București au participat de altfel șmecheri din toate părțile țării. Dela Cluj au mers vre-o cinci studenți dela geografie dintre cari doi erau unguri. Aceștia profitând de ocazia că d. Prie îi duce gratuit până la București și înapoi cu automobilul, au simulat că le place friptura și astfel au avut ocazia de a face o excursie pe Valea Prahovei și pe Valea Oltului. Unul dintre acești studenți, fiind chemarist, transmite pe această cale mulțumirile sale d-lui Ministru Prie.

O greșală s'a făcut totuși.

Căci congresul trebuia să se țină la Brăila. Căci un student din acest oraș dunărean care avea de mers acasă nu a putut fi dus decât până la București. Iar de-acolo a trebuit să-și scoată bilet pe tren.

Dealtfel zelul averescan de a facilita circulația oamenilor prin cuprinsul țării s'a manifestat în Dobrogea de unde au participat peste o sută de turci cu fes și cu iatagan.

Așa încât despre congresul „verișcanilor“ se poate spune cu tot dreptul că dacă nu face brânză, face în schimb parale.

Cum a decurs defilarea?

Marile „masse“ strânse la București au defilat civili înaintea ghegeneralului întocmai ca soldații din opera „Aida“. După ce treceau prin fața lui „Cioc, Poc de Vată“ cotiau repede pe o stradă laterală și se reîntorceau de unde au plecat pentru a defila din nou ca averescani nou născuți prin fața statului major care-l înconjură pe d. ghegeneral.

Grupurile de cetățeni purtau table pe cari se puteau citi inscripții ca „jos hoții, jos risipitorii banului public“ etc. Când un grup, care avea asemenea table a ajuns la defilare un popă ardelean care era și el în grup strigă către cel care purta tabla: „Lasă tabla că te vede Goga și te-a luat mama dracului“.

Ce a hotărât congresul?

Participanții la congres ascultând discursurile oratorilor și cunoscând slăbiciunea d-lui ghegeneral Averescu au cerut pentru dânsul „puterea“.

Mai departe congresul a hotărât că:

1. „dela Nistru pân' la Tisa, nu-i român ca Bornemisa“.

2. că averescanii nu se tem decât de ei înșiși, popa Lupaș numai de D-zeu, iar Dăianu nici de acesta.

3. că părintele Dăianu nu a reprezentat pe Papa la congres, iar bătaia pe care a mâncat-o la alegeri a fost ruptă din raiu.

4. că bucătăreșele încă pot face politică dacă politicianii fac bucătărie.

5. că d. Goga nu e hoț ci milionar depe o zi pe alta.

6. că d. Goga deși e bărbat de stat, stă acum pe șezut.

7. că întreaga afacere cu congresul s'a întâmplat în anul dlui 1929 și nu trebuie luată în serios.

Final

Azi toți eroii comediei s'au întors care la vatră care la sațră.

D. Averescu a cerut popii Lupaș să-i facă injecții.

D. ministru Prie și-a bătut bucătăreasa.

D. Goga scrie la Ciucea o poezie care se începe cu versul „a fost un vis ori fu aievea“? iar țara întreagă: Răde.

Dr. Ion Seringă.

Viața Clujană

Autobusele

Ele formează așa numita „specialitate a firmei“; ele sunt acele care completează de minune tabloul general neglijat și oribil de schimonosot al Clujului întregind totodată și țămnesam-ul ce bântue în toate acțiunile de interes comun dela noi.

Suntem unicul oraș mare din Europa, doar — ce naiba — suntem capitala Ardealului, pe care vitregia sorții l'a lăsat fără tramway, fără metropolitan... aruncându-ne în brațele reci ale unor societăți de transport cu un fel de autobuze, prea măștere intereselor obștești.

De vină sunt „părinții“... orașului dar de vină e și populația care s'a mulțumit a-și exprima nemulțumirile sale, în surdina și preferând a se certa zi de zi cu exponenții imediat ai serviciilor de autobuze, decât să treacă pela cei în drept reclamând repararea stării existente imposibile cu autobuzele.

Indecenta înfățișare a autobuzelor, (acum 2—3 săpt. după control mai lasă meargă...) atitudinea personalului, originalitatea stupidă a construcției autobuzului, compunerea ne-maipomenit de absurdă a liniilor, tariful extrem de exagerat..., ar fi fost tot atâtea motive de reclamat în fața celor în drept; cari la rândul lor încă n'ar trebui să aștepte ca alții să le vadă. În felul actual suntem unicul oraș de seamă, centru cultural și industrial, unde transportul persoanelor să fie impregnat de atâtea primitivism ca și la noi; și unde societatea de transport, să-și poată face de cap nestingherită de nimeni, călcând în picioare orice interese obștești, care nu i-ar mări venitele.

Considerându-ne de cei mai hotărâți apărători ai intereselor cetățenești, nu putem trece pasivi pe lângă o problemă importantă ca și aceasta a transportului persoanelor în interiorul orașului, lăsată mult timp, la discreția și aprecierea unor oameni fără orizonturi și extrem de materialisti, cum par a fi cei mai mulți proprietari de autobuze din Cluj. Orașul nostru „prmus inter pares“ în Ardeal nu poate tolera anarhia transportului persoanelor, trebuie să apuce cel puțin aceea cale pe care merg și celelalte orașe.

Atribuind acestei probleme a transportului intern, rolul sângelui într'un organism; ne-am adunat toate datele necesare unei reclamațiuni bine-sustinute. O vom face de data aceasta în public, începând cu proximalul număr al ziarului nostru.

Un fel de ziaristică.

Cetisem mai eri într'un mare ziar din Capitală „senzaționalul“ reportajiu al corespondentului său din Cluj, asupra și mai senzaționalei bății cu care s'a ales un avocat-liberal în campania de luminare a masselor din jurul comunei Ciucea.

Nu știm ce intenții urmărește acel ziar prin corespondentul său din Cluj, fapt e că corespondentul e meșter la forfecă. Nu se mulțumește însă cu atât, fantazia încă primește rol, și „senzaționalul“ este gata. Prea puțin ne-ar interesa toate acestea, da că ele nu ne-ar viza cum a fost cazul din zilele trecute, când a fost o bătaie: unui avocat — poate ceva clienți — i-au spart geamurile mașinei. ah! autorii!?! se ntreabă prea-înțeleptul corespondent Clujan. Cine să fie alții? „voinicii“?! Acuză sențință, și prostul de interpret al evenimentelor, mai scrie la capătul corespondenței sale, că spre a stabili cele întâmplare va pleca la fața locului un procuror și un jude-instructor!

La ce?! când corespondentul din vorbă, mincinos din nărav, știe orice... numai forfecă să aibe multe „friss“ „ujsăg“-uri și fantezia.

Un fel de ziaristică nouă?
Să-i piară și urma.

Campania de răsturnare liberalo-averescană

VINTILĂ: Și noi am vrut să-l trântim pe Maniu!
AVERESCU: Auleo, nasul meu!

Acuma vă cunosc și asupra- torii de ieri? — frați plugari!

Când erau la putere nici n'au voit să audă despre voi liberalii și averescanii; de necazurile voastre — bineînțeles — nici prin gând nu le trecea. Voi frați plugari știți bine că în ochii lor voi nu erați nimic altceva, decât acea mulțime de oameni, cari să nu știe ce să facă trebuind numai să-i voteze pe ei ca să vină la putere, și astfel să vă poată fura și sărăci după cum au voit ei. Și când s'au aflat între voi și de aceia cari nu s'au lăsat amăgiți de minciunile lor, ci au susținut sus și tare că nimeni nu-i dator să facă altfel decât cum îl îndeamnă șoapta curată a sufletului lui, știți bine și cred că nu ați uitat într'un an, că ce a fost soarta acelora? Ce să o mai spunem? Voi o știți prea bine.

La alegeri mai simțiați și voi că... guvernele liberale și averescane nu au uitat de tot că trăiți și voi, încolo după alegeri omenia lor se isprăvia imediat.

Și așa ați trăit uitați de ei timp de zece ani. În aceste maștere vremuri ei se infundau la București și de unde le soseau vești rele, vești că poporul nu mai poate de sărăcie, mai trimeteau iute o companie de jandarmi pe plasă... Și gu-rile amuțeau...

Veniți-a odată însă ceasul răfnelii, ceasul când puterea a trecut în mâna acelora, cari v'au fost prieteni, și tovarăși de luptă în suferința celor zece ani.

Asupritorii voștri de mai ieri — liberalii și averescanii alungați dela cârmă s'au retras la vetrele lor bine impodobite și înfrumșetate din ceea ce au șters de ici colea... în cei zece ani. Rușinați... de felul cum au fost măturați de puterea poporului prin oamenii cinstiți ai celor cinstiți, s'au infundat pe la băi, pe la moștile răsărite... ca'n povești — de pe o zi pe alta — și așa într'o vreme credeam că țara a gătat odată și odată cu ei cari ca niște lăcuste timp de zece ani au mistuit totul ce a fost bun în țară. Liberalii și slugii lor: averescanii, cari ca niște lipitoare nesătute au supt atâta vreme sângele curat al neamului românesc, erau crezuți de toți ca și nimicii pentru totdeauna.

Dar! iată-i că ei iară-și mișună printre voi.

Și Voi frați plugari nu v'ați întrebat că oare ce să însemne aceasta schimbare la față a lor față de voi? Nu v'ați întrebat că de ce va omoară acum cu dragostea chiar aceia, cari până mai ieri alaltăieri și vreme de zece ani n'au știut decât să vă sărăcească și batjocorească?

Ba știu că vați întrebat și vați dat și voi seama și ați înțeles gândul lor necurat! Și ați ghicit frați plugari că ei acum de aia fug după voi că nu mai pot răsufla din aerul curat al domniei plugarilor prin oamenii lor — cum e azi. Ei mișună prin sate, căci sacii cu bani furați pe vremea când domneau, s'au cam subțiat în șolduri, automobilele lor furate s'au cam învechit, roțile s'au cam ros, s'au urât și de drăguțele lor, și ar vrea să le schimbe, și nu mai au din ce, căci astăzi nimeni nu poate câștiga, decât cât și cum muncește. De astea le doare pe ei, iar nu de voi.

Vă întreb însă frați plugari voi, n'aveți nici o grijă mai mare decât să purtați în spate și asemenea griji? Perita-sfinte! Aveți voi destule griji! Numai ei nu-și dau seama nici azi de sărăcia ce au lăsat în țară, dar când îi vorba de mulțumirea poftelor lor ce le pasă, ei atunci nu cruță pe nimeni și nimic. Ei pentru așa ceva sunt în stare a umbla din sat în sat ademenind pe unde pot și pe cine pot. Ei pentru îndestulirea poftelor lor sunt în stare să se lingusească și pe lângă aceia, pe cari până mai ieri alaltăieri nici în seamă nu i-au luat — cum au făcut cu voi — frați plugari.

Vedem cu toții ce greu e traiul azi pe întreg pământul. Auziți și voi și cetiți și voi că azi ce greu se trăiește și în aceste țări unde nu s'au cunoscut cărmuirii blăstămate și păcătoase cum am avut noi zece ani de zile. Dar la noi? unde între averea statului și averea celor ce cărmuiau nu era nici urmă de gard? La noi e greu de tot dar cu ajutorul lui Dumnezeu mergem spre bine.

Roadele binefăcătoare a guvernului de abia un an a dlui Maniu se simțesc în multe cele și ele se vor simți mai mult zi de zi.

Numai fiecare să fie la locul său. Cât că liberalii și averescanii văzând aceasta nu vrea să lase poporul să lucreze.

Când asuprații voștri de ieri: liberalii și averescanii acei neoaameni, cari v'au dus la sărăcie de unde numai Dumnezeu știe cum vă vom scoate, își bat joc de satele voastre, necinstindu-le cu prezența lor acolo, arătați-le cumințenia voastră prin frumoasa dar usturătoare lecție ce vă sfătuesc să le faceți: întoarceți-le spatele și lăsați-i de capul lor. Spunându-le că voi aveți și treburi mai serioase, decât să ascultați minciuni.

Ce să pierdeți voi vremea ascultând pe aceia cari până mai ieri vă chinuiau trupurile și sufletele, iar azi nu mai pot de dragul vostru?

Sunt aceia oameni?

Nu sunt oameni!

Omul cinstit — cum e plugarul român nu-și face de lucru cu asemenea oameni, dacă nu de altceva, dar să nu i se poată spune că: „pasărea o cunoști după pene, iar omul după prieten”.

Prieteni ca liberalii și slujile lor averescanii să fie ai

SANDU BEIUȘANU.

Am urmărit, cu înfrigurare, conferința dela Haga, menită să stabilească definitiv cota reparațiilor pe cari puterile centrale trebuie să le plătească aliaților în virtutea tratatelor de pace, prin cari s'a pecetluit actuala configurație politică a Europei, — și mare ne-a fost bucuria când s'a ajuns la acceptarea planului Young de către Germania. Le părea atunci că celelalte state debitoare vor lua pildă dela politica marelui Stresemann, care a înțeles că numai după țara lui își va lichida complet obligațiile externe, numai atunci va putea cere, cu fruntea ridicată, locul ce i se cuvine în aeroplagul popoarelor europene... Și pentru că acceptarea planului Young ingreună peste măsură bugetele statelor successorale o primă observație a specialiștilor a fost că trebuie să se stabilizească definitiv cota despăgubirilor ce trebuie să presteze Ungaria, Austria și Bulgaria statelor învingătoare pentru ca acestea să iasă cu un sold creditar în favoarea lor.

În acest scop au fost convocate, la sfârșitul lunii trecute, la Paris, puterile interesate. Bunele lor intenții au fost dela început spulberate de atitudinea intransigentă a Ungariei care caută, cu toate mijloacele posibile, să zădărnicească conferința, hipnotizată de himera unei apropiate revizuirii.

Vecinii noștri din stepă au depășit

măsura... Căci după ce zece ani au fost păsuți, pentru a-și reface economia națională, — care nu credem să fi fost mai zdruncinată decât a multor țări învingătoare, pe teritoriul cărora s'a purtat o bună parte din războiu, — după ce, profitând de unele simpatii ce le mai aveau în Occident, — au încercat toate contrabandele și au falsificat toate monedele stabilite și revalorizate, pentru a arunca apoi pe piața un pengoe transfuzionat, — ungurii refuză acum lichidarea obligațiilor ce decurg pentru ei din tratatele de pace!

Unde e cavalerismul poporului lui Arpad atât de strident trâmbițat prin saloanele marelor capitale? Și oare ce valoare are pentru el figura patriotului Gametta care în momente de grea restriște, a demonstrat lumii întregi înalta valoare morală a poporului francez care a strâns mai repede decât se credea aurul cerut de cancelarul de fier, într'o vreme când Parisul venia de uralele armatelor germane cari își creaseră, la Versailles, un împărat.

Nu putem cere însă dela vecinii noștri ceea ce bunul lor simț nu poate da!

Constatăm numai că opinia publică mondială e profund scârbită de intransigența Ungariei și că presa întreagă s'a ridicat contra planurilor meschine ce se servesc la Budapesta pentru învrăjbirea spiritelor tocmai când ideea unui Eden paneuropean fâlfâia deasupra continentului nostru.

Atitudinea Ungariei o socotim periculoasă! Deaceia puterile aliate, înfrățite sub ploaia de oțel a tranșelor, trebuie să găsească modalitatea de-a rechema la realitate poporul maghiar.

E un drept al învingătorului pe care nimeni nu-l poate contesta.

Drăușan Corneliu.

Adânc întristata familie a fripturiștilor vestește cu buzunarele îndoliate că cea mai bună magazie falit cotidiană, devenit deci săptămânală a lor

„BIRUINȚA“ (FRIPTUINȚA — CHINUINȚA)

atinsă de necruțătoarea boală: „*impopularitas et murdarias insanabilasque imbecillitas politicas*” și-a dat duhul înapoi, Tatălui ei creator: *Ogoga*.

Pe urma acestei înfrorătoare pierderi, noi fripturiștii adânc zdrobiți, cerem iertare tuturor pe cari i-a ajuns balele noastre și rugăm să ni se permită să... „revizuim“ (?) tot, ce am scuipat. Împiorăm generațiile viitoare să nu ne urmeze căci chinurile noastre sunt fără de margini.

Defuncției noastre magazii, care trebuia să ne aducă o nouă biruință murdară și care ne-a lăsat în drum, noi totuși îi vom face funeralii încredințând aranjarea ei vestitei Case de „*pompess funebress*” Dicucuu-cucucu-cucucu și îngropându-o spre vecinică odihnire pe pământul ei de naștere „*Banca Agrară*”. Cei cari ne compătimește în tragedia noastră, în semn de doliu să ne dorească ce vor.

Cluj, Octombrie 1919.

Silviu Friptomir,
bunic.

Tavi Broscoiu,
Lăzăruț Chimilă
Gabonás Vasi Osfadă
Goldi Loci
Un director „agrară”
păcălit

Onisifor Speriatu
Țiganu Chimistu
Hondoss Lisandru
Octi Ptie, guvernator ave-
rescân din Ardeal.
Marțian Măgăruț, fost fost,

și încă alți doi, adică noi partidul „popular“ (între noi) din Ardeal.

Fie-ne suferințele ușoare, — și iertarea păcatelor
noastre fără margini. Amin!

Un glas din public care se ridică împotriva nerușinărilor Popesțelui.

Primum la redacție o scrisoare a unui tânăr avocat din provincie — care înfierează cum se cuvine minciunile ziarului „Universul”. Il dăm mai la vale pe scurt:

Între aceștia număr și pe Dl Ste-lian Popescu. Dela o înălțime pe care nici un merit și nici o jertfă, nu i-o îndreptătesc, sfidează lumea nouă, democratică și într'o postură de prost gust face declarații teatrale de „dato-

rie și dinasticism”. „Moriatur pro Maria, Regina Nostra” așa termina articolul politic, dus cu emfază crescândă în nr. 241 al „Universul”-ului din 18 Octomvrie.

Dar cine i-o cere? Și ce momente nefaste ori eroice, pretind aceste espectorări, cari manifestate când nu trebuie, devin direct ridicole. Și încă în ce atmosferă de gălăgioasă drapare cu jertfele alor 800.000 morți pentru patrie.

Lasă Popescule eroii în nemuritoare lor pace și drapează-ți crezul cu balivernele de natura insipidă că „ne

ofiiți puterii” desrobiți de dta și consoții sunt „niște minori la viața liberă”, cari „nu au contribuit cu nimic la realizarea visului secular”.

Noi, acești modești cetățeni, adânc iubitori ai Dinastiei și ai patriei, suntem convingși, că în ceasuri grele și de cuapănă nu aceia cari fac declarații patetice, vor sprijini și apăra țara și tronul, ci aceia cari iubesc patria pentru că ea e leagănul și mormântul lor, și înțeleg să moară pentru salvagardarea intereselor vitale ale neamului, pentru că în ele află în tăcere, tot rostul existenței lor trecătoare.

Dr. I. B.

Film politic.

In sfârșit, s'a făcut. S'a comis ma-a-rea adunare averescană de Duminecă. Succesul a fost formidabil. Singur ghegeneralul a dat doar toate ordinele. Cele două comisii — cea de încartiruire și cea de poliție — s'au plimbat succesiv timp de o oră, schimbându-și costumele în interval de câte 15 minute. De aici și ordinul textual a ghegeneralului: ...

..., pe toată lungimea coloanei, — (aproximativ 10 kilometri, în 4 ore de defilare) va fi ordinea cea mai desăvârșită, pentru a se arăta lumii, disciplina membrilor partidului poporului din Capitală și din țară.

Extraordinar. O coloană de 10 km. Vârful în capitală și coada la Arad. Calculul marelui stat major, Coloana de 16, ca la asalturile din 48. Rânduri îndesate. Trei oameni pe 2 metri cubi. Și aceasta timp de patru ore. Face un aproximativ de 500 de mii de oameni. Cu saluturile celor ce n'au putut participa, cu tot. De aici și fața candidă a ghegeneralului în tot decursul defilării, care spune-se n'a durat mai mult de o oră și 5 minute, precum și nerăbdarea marelui stat major de 45, de a veni din nou la putere, pentru a se împropăta din fondurile secrete.

Un martor ocular ne spune că dl Goga, cel mai original Muciolini ro-

mân, era călare pe vorbă și ținea frânele puterii din nou în mână. Gurile rele mai spun că poietul dela Ciuce de necaz ar fi comis și o odă, închinată celor 500 de gură-cască — cvar-tiruirea și politica adunării — cari au defilat demonstrativ în mod alternativ și cu costumele schimbate, în ordine inversă, ca lumea să nu-i recunoască.

Cu toate acestea adunarea averescană a fost un rahat pe lângă drumul triumfal al partidului liberal în Ardeal, fapt care a constrâns pe dl Duca ca să nu se mai obosească degeaba, ci să se reîntoarcă la centru, unde fabrica de sfori Știrbei îi reclama prezența, lucru ce dsa l-a executat imediat după adunarea dela Oradea, trimițând în locul dsale pe un alt membru fruntaș al partidului, pe dl Țipăianu, șeful câtorva duzini de organizații liberale inexistente.

Cele două adunări de sub oblăduirea rotofelului domn Țipăianu au fost în notă. „Oameni mulți” vorbă multă și speranțe mari. Și vorba fi-tuicii liberale din Cluj, Națiunea, era ca în vreme de războiu. Surle, timbale, muzică, vorbe, etc. Lipsiau numai conducătorii de pe metereze. Altfel lumea ar fi dat buzna puterii. Și ce fericire pentru dl Vintilă Brătianu.

CRONICAR.

Dl. Vintilă Brătianu a vorbit

Scrisoarea adresată de șeful partidului liberal d-lui Gen. Moșoiu cu ocazia congresului dela Oradea

De când a fost ales membru al Academiei Române — dl V. Brătianu ne dovedește pe zi ce trece justa alegere ce au făcut-o membri înalții instituției în persoana dsale. Zilnic prin vorbe și scris dsa e cuprins de o frenezie retorică de telegraf cu sincope gramaticale și diformități de abecedar, cu un dialect pașoptist vrednic de un „partid istoric” — face educația cetățenească în toate colțurile țării. Personalitatea ferită de lumină a fostului vistiernic se evidențiază de câte ori e necesar, ca o solidă garanție de ilaritate silind pe alții să asculte fericite inspirații ale întunecatei sale figuri.

Dl V. Brătianu e bătrân și cine nu știe cât de rele sunt capriciile bătrâneții. Fiecare bătrân se crede absolut util și vrednic de a schimba cursul evenimentelor, el e terorizat de ideea fericirii a lor săi simțind instinctiv că lăsând o clipă frânele din mână totul conspiră în contra lui. E rea într'adevăr bătrânețea și rău e să te mai cheme și V. Brătianu șeful unui „partid istoric”. Păcatele bătrânețelor sunt mari și te împiedcă să fii o personalitate omniprezentă și omnipotentă. Deaceia dl V. Brătianu cu picioarele așezate pe cărămizi calde înfășurate în saci de cânepă ermetic instalat în foisorul bătrâneții sale își diluează gândirea diformă într'o proză plină de calitățile întunecatei sale ființe și presărată cu cele mai autentice bucurii ilariente.

Dl V. Brătianu e om pățit și a văzut multe în viață. Dsa știe bine ce înseamnă o vorbă spusă la inima omului deaceia face din Oradea — adecă din stomacul dlui Gen. Moșoi — centrul de gravitație al politicii liberale. Ecaltarea ambițiilor provinciale e o armă sigură pentru cucerirea simpatilor. Știe dl Vintilă din bătrâni că la strămoare descinzi la Mizil plin de entuziasm pentru civilizația locului și simpatia unanimă și asigurată. Și mai ales acum în neagră opoziție dl V. B. se crede îndreptățit să obțină aprobări unanime. Căci mirarea dsale e fără margini de fap-

tul cum o țară poate fi fericită fără ca dsa să fie la cârmă. Dsa e nedreptățit de vitregia vremurilor căci temperamentul dsale e din cele mai curioase. Dl V. Brătianu are iluminată puternice de o sinistrită convingere. Când e la guvern nu e ocazie să ne spună „că n'are țară e ordine” că „victorul țării e asigurat”, că „prospeream” pentru ca a doua zi căzută dela guvern să i se facă tot negru în fața ochilor să vadă anarhie și ruină. Înconjurat de medicii curanți dl V. Brătianu veghiază neîncetat la căpătâiul țării simțind în sânge imperativul tradiției.

În scrisoarea sa nu uită să ne amintească de evenimentele cari stârneau entuziasmul pe la 1870 în adunările patronate de Cașavencu. Suflatul altor vremi vorbește în dsa când debarcă la noi diluat prin scrisori simbolice investite cu sigilul centrului similar hărțuitorului lui Agamiță Dandanache.

În frica lui senilă își mărturisește indignarea pentru cei cari au cutezat să evadeze peste zidurile chineze delimitate de dsa activității economice, închipuindu-și puhoiul nenorocirilor revărsându-se tulburător asupra țării. De aceea vrea să solidarizeze cu sine nația prin ridicări de mâini, prin jurăminte mexicane și regretă mult că nu-și poate ține „făgăduiala” să asiste la alldămasul jurământului ridicându-și în sus mâna păroasă ca un steag negru de doliu. Dar totuși dl V. Brătianu e fericit, scrisoarea îi va fi citită și țara va judeca. El va sta și mai departe în foisorul bătrâneții sale cu picioarele pe cărămizi încălzite, învelit în palton și așteptând. Își va mângăia din când în când plețele ninse „în interesul obștesc” și ca alți bunici blânzi și cuminiți va fi cântat de poezii săi de casă în idile savuroase. Iar mai târziu va chibzui și-și va aduna scrisorile sale în volum pe cheltuiala statului — ca operă națională — și ca model de veche înțelepciune. Până atunci respiră bucuria clipei închipuindu-și pe dl General Moșoi citindu-i răspicat cuvântul și cu aprobarea încrunțată a lui Jupân Dumitrache își va zice în sine sa:

— Rezon șefule.

Dl Teianu, secretar general al Ministerului de Finanțe la Cluj.

In ziua de 26 Octombrie a. c. Dl Teianu, secretar general al Ministerului de Finanțe a făcut o vizită orașului nostru. La gară Dsa a fost întâmpinat de notabilitățile orașului în frunte cu Dnii Emil Hațieganu, vicepreședinte al Camerei; V. V. Tilea, deputat; Dr. Tarța, administrator financiar, etc.

Descinzând la Administrația Financiară Dsa a rămas plăcut impresionat de munca ce se depune în aceasta instituție sub conducerea actualului ei titular. Dsa s'a interesat în deosebi de lucrările făcute în vederea încadrării pe care a promis că va soluționa-o cât mai echitabil posibil și a declarat că se va ținea în viitor seama de avansările funcționarilor merituosi cari cu drept cuvânt se simt neîndreptății de vitregia cu care au fost tratați până acum.

Ținând seama de situația financiară a Județului nostru, expusă într'un raport detaliat de către Dl Dr. Tarța, prin care se arăta situația tristă ce dăinuiește la noi din cauza că Fiscul nu-și poate achita la termen creditorii, Dsa a dispus ca pe viitor să se primească dela București acreditive lunare de 20 milioane lei cu ajutorul cărora se speră că vor fi satisfăcute la timp toate necesitățile.

A urmat apoi un banchet la restaurantul New-York, dat în cinstea înaltului funcționar unde a fost călduros salutat de către Dl Romul Boila, senator, care a arătat încrederea ce-o are Ardealul în munca cinstită și rodnică ce se depune actualmente la Ministerul Finanțelor, după care Dl Teianu a plecat spre București.

Ținem să subliniem și cu această ocaziune pârleasca atențiune ce-o acordă Dl secretar general Teianu județului nostru și buneii lui funcționari din punct de vedere financiar precum și străduința de-a încredința posturile

de conducere unor oameni cu o pregătire corespunzătoare funcțiilor ce li s'au încredințat.

Se pare că vremea satisfacerii moralei publice a început!

Ajutor pentru Catedrala gr. ort. din Cluj.

Suntem înformați că în urma intervenției directe a dlui ministru Vaida-Voevod s'au asemnat zilele acestea 3 milioane lei ajutor pentru clădirea catedralei gr. ort. din Cluj.

Către cetitori.

Abonații nostri, sunt rugați a-și anunța schimbarea adresei prin telefon la Nr. 10—86, (administrația ziarului nostru) ori printr'o carte postală: Administrația, Ziarului „Chemarea” Str. Regina Maria 19. Aceasta pentru ca expediția ziarului să nu sufere, și pentru ca abonații nostri să poată primi punctual „Chemarea”.

Dr. MARIA BULGARU, specializată în gynecologie și obstetrică consultă în fie ce zi dela 1—3. Luni, Miercuri și Vineri 1—5 în Str. Bob 4.

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

D. Achindin Pensionatu. com. Dreapta jud. Stânga. Faci o prostie și ea și se sparge în cap chiar atunci când nici nu te-ai aștepta. Exemplu tipic e cazul pensionarilor de pe urmă. N'ai auzit cum țipă presa ungușilor dela noi? că vezi Doamne cu ocazia pensionării lor în curs, aproape toți cei ce pleacă din slujbele din Ardeal sunt unguși? Acum plătesc ungușii deveniți minoritari prostia statului maghiar depe vremuri care n'a angajat și români în serviciile sale. Dacă era corect, azi atunci n'ar pleca în pensie numai unguși — în mare parte —, ci și căți-va, dintre aceia cari pe atunci erau simpli: „Büdös... Așa se'n tâmplă însă decâte ori stânga nu știe ce face dreapta.

D. Roșu Ian. Lococluj și Borsec. Credeți că noi trăim izolați cu părete chinezesc? Mare greșală! Noi auzim și vedem toate, dar vezi în lipsă de dovezi nu le prea putem divulga. Noi încă am prins de mutările în perspectivă, ce se vor face pela Administrațiile financiare și ni-e groază că ne Vei fi luat dintre clienți și vai de capul nostru. Dacă va fi vorba de mutare, dă-ne de știre și noi mai ales însă eu subsemnatul Tutankamen Tutankamen jur pe umorul meu reușit și nereușit că voi interveni să nu te mute... aproape!

D. Delalugoj. com. Chiarinlugoj Spui drept că și eu m'am mirat că unde ați ajuns! Trebuie că Lugoju o duce rău de tot dacă acolo anchetele de incorectitudini se încredințază și inginerului Silvic Harnagea mutat dela Beiuș la Lugoju pentru că la Beiuș a venit sărac și... n'a mai plecat sărac, deși n'a stat acolo decât 2-3 ani! Dragă nici inginerii silvici să nu privilegieze de zicala: „ca'n codru”,? Atunci la ce mai bun această zicală?!!

D. Terentie Papuc. com. Revoluția de glumă. Dta zici că ai îmbătrânit fără a lua parte la vre-o revoluție? Nu-i nimic. Tătuca Averescu fiind binebătrân iarăși preferă jucăriile. Are un bufon bun pe Tavi, care-l, distrează de minune. Acum mai pe urmă s'au înțeles că se vor juca de-a reboluția. Guvernul s'a speriat rău, și spre ai face imposibili a mobilizat... grădina de copii No. cutare din București, care va face contrarevoluția averescană. Intre atâtea griji mari cu cari se luptă țara îți prinde bine și câte o comedie, chiar și de nu-i nu știu ce reușită. Va să zică nu știi

ca și politica își are comediile sale și bufonii ei? Așa-e! frate Papuc. Are!

D. Stahie Șmecheru. Eu le-am sugerat ideea. Da este absolut exact. Le-am spus și ei s'au și dus. Precis nu știu la care știu că de fapt proprietarii de autobuze au trecut pela toți cei îndrept, cerându-i să li se probeze să umble de acum în oraș numai cu trei roți la mașină; Ușierul dela cei îndrept mi-a spus că cererea lor susținută cu aceea că acum un autobuz nu câștigă nett nici o sută de mii de lei la lună, n'au de unde să întrețină patru roți la autobuze, și deci să umble de acum înainte numai cu trei roți, a fost aprobată! Să știi că eu mă bucur de asta, căci Dta poate nici nu știi căți streini chiar și americani au venit anume la Cluj să vadă cum nu-i permis să se facă transportul persoanelor într'un oraș, dar de acum înainte! când cei în drept poartă atâtea grijă... când intereselor obștești, când...

D. Znopială Iános. com. Magyarverjed. Ce este deosebirea între un ungar minoritar din România și unul majoritar din Ungaria? Uite: Dacă un ungar dela noi face o prostie, și un român îi anticipează vre-o palmă dintr'o condamnare sigură de căți-va ani, acela își va pierde desigur postul. În Ungaria? Omul bătaii legiferate a fost avansat ministru de războiu. Și nu uita că n'a prevăzut decât dela 25 la 60 de lovituri. Dar de prevedea zicem 1000 de lovituri pentru un animal mai mui mult sau mai puțin inteligent cum este apreciat „omul” în Ungaria? Te pomenesti că ajungea!... Legea lui Gömbös cu bătaie e drept are și laturi frumoase și anume: când dobitocul (înțelege „omul” pe care-l bați) nu poate răbda toate loviturile la care a fost condamnat căci o lovitură în plus i-ar periclita viața, atunci restul de bătaie o poate transforma în inchișoare de o lună la „băta”. Zici că nu crezi astea? Fă-te român, și dute în Ungaria; suflăți nasul cu stânga, ori afirmă că ești minoritar o să te convingi... Și dacă vei scăpa cu viața dela băte, putem să și vorbim.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN